

‘Met SKOS bouwden we het Termennetwerk’

31 jan 2022

[‘Met SKOS bouwden we het Termennetwerk’](#)

Het Netwerk Digitaal Erfgoed ontwikkelde, met behulp van de open standaard SKOS, het Termennetwerk. Ontwikkelaar Sjors de Valk vertelt over het nut van het Termennetwerk en de belangrijke rol van de open standaard. ‘SKOS heeft ons heel veel tijd en daarmee geld bespaard.’

Het Termennetwerk

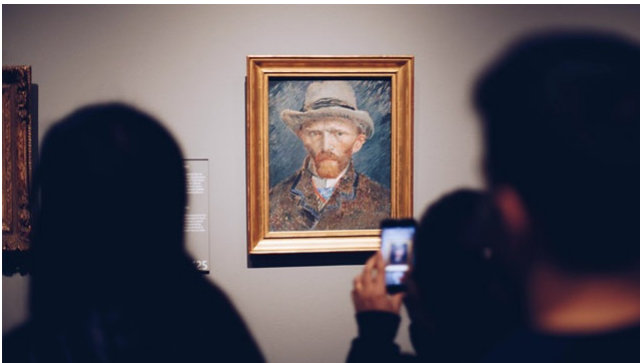
‘Ik ben betrokken bij het [Netwerk Digitaal Erfgoed](#)

, het NDE. Dat is een samenwerkingsverband van erfgoedinstellingen in Nederland. Van archieven, bibliotheken, musea, theaters ... eigenlijk van alle organisaties die een erfgoedcollectie hebben. Ons voornaamste doel is om de vindbaarheid van erfgoed informatie te vergroten. Om die reden ontwikkelden we het Termennetwerk. Het is een zoekmachine om in allerlei terminologiebronnen, zoals thesauri en referentielijsten, te kunnen zoeken.

Ons voornaamste doel is om de vindbaarheid van erfgoed informatie te vergroten.

Het Termennetwerk is gemaakt voor erfgoedinstellingen; de primaire doelgroep bestaat uit collectiebeheerders en registrators. Zij zijn dagelijks bezig met het beschrijven van het erfgoed in hun collectie. Voor een kunstwerk is het bijvoorbeeld belangrijk wie erop staat afgebeeld, waar het is gemaakt, et cetera. Dat soort essentiële kenmerken – wie, wat, waar, wanneer – beschrijven ze met termen. En welke termen ze daarvoor moeten kiezen, kunnen ze eenvoudig vinden in het Termennetwerk.

Het klinkt heel simpel, maar het is een essentiële taak. Neem bijvoorbeeld de Nachtwacht. Dat is een schilderij, maar het is óók een schilderstuk. Als de ene collectiebeheerder ‘schilderij’ gebruikt en de andere ‘schilderstuk’, dan vindt iemand die zoekt op ‘schilderij’ niet het erfgoed dat ‘schilderstuk’ bevat. Met het Termennetwerk kunnen collectiebeheerders ontdekken welke eenduidige term zij moeten gebruiken om hun erfgoed vindbaar te maken.’

Succes door SKOS

‘Aangezien het Termennetwerk zoekt in allerlei terminologiebronnen, biedt de open standaard SKOS echt een uitkomst. Het is een belangrijke bouwsteen. SKOS, dat staat voor Simple Knowledge Organization System, bouwt voort op de Linked Data-standaarden. Het is, kort gezegd, een methode om termen te ordenen en op het web toegankelijk te maken.

De belangrijkste waarde van SKOS is voor mij, vanuit mijn rol als ontwikkelaar van het Termennetwerk gezien, dat het een heel eenvoudige en veelgebruikte standaardmethode is. Het is een invulling van KOS, Knowledge Organization System, wat draait om het organiseren van informatie. SKOS maakt het voor erfgoedinstellingen mogelijk hun termen en terminologiebronnen op een gestandaardiseerde manier te publiceren, die bovendien altijd machine-leesbaar is.

Hoe meer instellingen termen gebruiken bij het beschrijven van hun erfgoed, hoe beter dat erfgoed vervolgens gevonden kan worden door het publiek.

Het verschil tussen KOS en SKOS is maar één letter, maar voor het Termennetwerk is die cruciaal. Die extra S staat niet voor niks voor ‘simple’. Omdat erfgoedinstellingen hun terminologiebronnen nu met behulp van SKOS aanbieden, is het voor ons zeer eenvoudig geworden om de bronnen te doorzoeken. Bovendien kunnen we de bronnen real-time raadplegen, dus we werken nooit met verouderde data. Dat had zonder de open standaard ook gekund, maar dan hadden we nooit zo veel data gehad.’

Terugblik op het ontwikkelproces

'We hebben het Termennetwerk in heel korte tijd gemaakt. Het concept was snel bedacht en werd meteen breed gedragen door erfgoedinstellingen. Het enige wat af en toe nog lastig was, was om erfgoedinstellingen te motiveren om hun terminologiebronnen publiek toegankelijk te maken. Nog niet elke instelling had genoeg kennis om te vertrouwen op de achterliggende technologie van Linked Data, inclusief het gebruik van SKOS. Wij hebben dus ons best gedaan om erfgoedinstellingen te overtuigen van de waarde van de standaarden. Uiteindelijk is dat gunstig voor de hele sector.'

Ik weet zeker dat het Termennetwerk en [SKOS] minstens zo nuttig zijn voor andere sectoren. Denk aan de gezondheidszorg of het onderwijs

Verdere uitbreiding

'Het Termennetwerk is een zoekhulpmiddel voor collectiebeheerders van erfgoedinstellingen voor het beschrijven van collecties. Het algemene publiek heeft er dus alleen indirect wat aan. Maar hoe meer instellingen termen gebruiken bij het beschrijven van hun erfgoed, hoe beter dat erfgoed vervolgens gevonden kan worden door het publiek. Dan wordt de vindbaarheid pas écht groot.

Ik weet zeker dat het Termennetwerk en de open standaard minstens zo nuttig zijn voor andere sectoren. Denk bijvoorbeeld aan de gezondheidszorg of het onderwijs; daar werken ze ook met terminologiebronnen om termen te beheren en te publiceren. Ze kunnen daar dus mooi profiteren van het concept achter het Termennetwerk en het ook toepassen in hun eigen sector. Ik zou zeggen: start maar met die ontwikkeling!

Geïnteresseerd in het Termennetwerk en de achterliggende technologie? Bezoek [de website van het Termennetwerk](#)

Bekijk ook de video ['Geef je termen betekenis met SKOS'](#)

Documentatie-type

verhaal

Gerelateerde standaard(en)

SKOS

Website url: <https://www.forumstandaardisatie.nl>

Print datum: 05/01/2025 08:35:34